

[Hans Pinstrup.]

eller lignende, gennem flere Hundrede Anøgninger for hver ledig Plads. Skuffelse paa Skuffelse bliver Resultatet for det store Tal af disse unge, som der ingen Pladser kan blive til, og som derfor efter nogle forkvaklede Ungdomsaaer tvinges over i Virksomhed paa Erhvervslivets Omraade og der erfarer, at den Eksamen, der er ofret saa meget paa og stillet saa store Forventninger til, er slet ikke den, der er Brug for; der maa begyndes forfra med Undervisning paa Handelsskoler, tekniske Skoler, Landbrugsskoler eller andet, alt efter Arbejdets Art.

Efter min Opfattelse begaar man en stor Fejl ved det voldsomme Brud paa den hidtidige Skolelinie, som det foreliggende Lovforslag betyder. Rigsdagen staar nu over for at vedtage en Skolelov, som jeg roligt tør hævde ingen i denne Sal kan overse Virkningen af hverken skolemæssigt eller økonomisk. Paa det skolemæssige faar Administrationen en meget stor Indflydelse. De smaa Skoledistrikter i Landsognene prisgiver man. Kun et er sikkert, de mægtige Udgifter, som Ordningen medfører, maaske 50 Mill. Kr., maaske 80, maaske mere, en Byrde, der i overvejende Grad falder paa Landkommunerne og frem i Tiden vil bidrage til yderligere økonomisk at udmarve de Hjem, hvis Ret baade med Hensyn til Børnene og Skolen man ved denne Lov formindsker. Det ærede Medlem Hr. A. M. Hansen sagde, at det kun var Formaliteter der var Partierne imellem; jeg synes, det her i høj Grad drejer sig om Realiteter, endda af den mest afgørende Betydning.

Ordføreren (Hauberg): Det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen har paa Venstres Vegne fremsat en Del Indvendinger mod det foreliggende Forslag. Man har fra den Side talt om, at Forslaget indskrænker Forældrenes Rettigheder. Men dette hører i Virkeligheden ingen Steder hjemme. Kommunalbestyrelsen beholder nu som hidtil Hovedindflydelsen paa det økonomiske Omraade, hvad Skoleforholdene angaar; Skolekommission, Forældreraad og Kommunalbestyrelse bevarer Indflydelsen paa Besættelsen af Lærereboderne; de har fremdeles Indflydelse paa Undervisningsfagenes Antal, deres Placering og Omfang; de er medbestemmende om Overhøringens Tilrettelægning; de skal høres paa et af Kommunalbestyrelsen indkaldt Møde, inden der træffes Bestemmelse om Oprettelse af Skoleforbund; et vist Antal Forældre og Værger kan forlange Fortsættelsesundervisningen gennemført. Der gøres overhovedet ikke

noget som helst Forsøg paa at fratage disse Forældremyndigheder deres Ret til at tage sig af ethvert Spørgsmaal, der angaar Folkeskolen; tværtimod, som jeg allerede har nævnt, bliver disse Rettigheder paa flere Omraader udvidet.

Venstre vil hævde, at de er Tilhængere af en Skolereform, men dette fremgaar i hvert Fald ikke af hele den Stilling, de har indtaget, og den Stilling, de indtager. De har været meget bekymrede paa Friskolens Vegne, og det har de selvfølgelig Lov til at være, men at dette skulde vise særlig Forstaaelse for en Skolereform, er jo ikke saa ligetil at begribe. Jeg skal ganske kort nævne, hvad Venstre i Hovedsagen har sat ind paa Baggrund af, at de hævder at være Tilhængere af en Folkeskolereform. De har sat ind for at faa færre Timer, saaledes at den vestjyske Skoleordning kunde bevares. De har ønsket Indskrænkning i Fagrækken, vel nok særlig for de større Børns Vedkommende. De har glædet sig over Undervisningspligtens Indskrænkning ved Fjernelsen af det obligatoriske 8de Skoleaar, og der kunde nævnes mange flere Ting; jeg kunde f. Eks. nævne et Fag som kvindeligt Husgerning, men da Undervisningsministeren allerede har omtalt dette, skal jeg lade det ligge.

Venstres Stilling til Forslaget, forekommer det mig, har været modstræbende, modvillig og negativ, og det er mit bestemte Indtryk, at Partiet hverken har haft eller har Sind og Vilje til at gennemføre en Skolereform, der ganske særlig gaar ind for en Forbedring af Landsbyskolen. I Ord og i Skrift kan man nok finde Venstre blandt Reformernes og Fremskridtenes Venner, men saa snart der røres ved Pengepungen, naar Fremskridtene skal honoreres, saa melder Venstre fra. Handlingens Mod paa det økonomiske Omraade kan Venstre vise, naar det gaar ud over de økonomisk svage i vort Samfund — jeg tænker her paa Nedsikringen i 1927 —, men naar det drejer sig om en Folkereform som her, saa spænder man fra, fordi den koster Penge. Det kunde Venstre vide i Forvejen, at en saadan Reform vilde koste Penge. Man kan begribeligvis ikke faa flere Undervisningstimer, flere Fag, nye Idrætspladser o. s. v., uden at man paa Forhaand maa gøre sig klart, at hvis man er Tilhænger af saadanne Fremskridt, maa man gaa ind for det, det koster at gennemføre disse Fremskridt i det praktiske Liv.

Om disse Penge vil jeg sige, at i de fleste Byer har man allerede etableret sig med de Ting, Lovforslaget foreskriver. Byerne